

PRZEGLĄD WSZECHPOLSKI

DWUTYGODNIK POLITYCZNY I SPOŁECZNY.

Książka
po dezynfekcji

ROK II.

—●— 1896 —●—

Biblioteka Jagiellońska

1002864036

L W Ó W

Z DRUKARNI W. A. SZYJKOWKIEGO UL. KOPERNIKA L. 5.

1896.

912
III 42

SPIS RZECZY.

J. L. Jastrzębca

	Str.		Str.
Rachunek roczny	1	Watykan i Rosya	385
Kolonizacya niemiecka nap. J. Nieborski <i>(2)</i>	3	Podróże Mikołaja II po Europie	409
Młodzież polska w zaborze rosyjskim nap. R. Skrzycki 5, 30, 54, 77, 100, 124, 147, 172, 197,	220	Nasza młodzież na kresach wschodnich nap. Jan Motor	413
Klasyfikacya polityczna	25	Szlachta i polityka narodowa	433
Nasze rolnictwo i rosyjskie taryfy kolejowe nap. J. P.	28, 52	Wyzwalanie się ludu	457
Władzenia i rzeczywistość	49	Nasz »szowinizm« nap. B. O.	460
Sprawa o patryotyzm	73	Nowe nadzieje polityki ugodowej w zaborze rosyjskim	481
Szkoły średnie w Galicyi i w Królestwie nap. L. B.	75	Zniemczenie miast w Księstwie cieszyńskim nap. Piastun	484
Rosyanie w Królestwie	97	Listy Warszawiaka z Galicyi	487
Austriacka reforma wyborcza w obec potrzeb Galicyi nap. L. B.	102	Niemcy i Rosya a sprawa polska	505
Polityka niemiecka i skargi polskie	121	Szkolnictwo ludowe w Galicyi nap. Z...a	507
Rząd rosyjski i Rusini nap. G. R. N. P.	125	Dawne i nowe złudzenia	529
Nowa kwestya	145	Kilka uwag w sprawie szkolnictwa i oświaty ludu w Galicyi nap. J. L. P.	533
Z wychodziwa polskiego w Europie nap. Z. F. M.	149, 174	Sprawy śląskie	553
Nasze stanowisko na Litwie i Rusi	169	Z całej Polski p. J. L. Jastrzębca (w każdym numerze).	
Szlachta galicyjska	193	Życie umysłowe nap. Ro—d 9, 35, 59, 82, 106, 130, 155, 251, 540	
Gimnazya w Poznańskim nap. Nil.	196	Z zaboru rosyjskiego:	
W sprawie Morskiego Oka nap. Hungarus	200	Warszawa (w każdym numerze).	
Germanizacya	217	Płock	62
Tryumfująca Rosya	242	Kielce	63
Oświata ludu w Galicyi nap. Zawisza	245, 268, 292, 316, 341, 365, 390	Powiat tomaszowski	86
W dniu koronacyi Mikołaja II. nap. A. Z.	247	Wilno	108
Wzajemne nieporozumienia	266	Z nowogródzkiego	109, 133
Polityka polska w obec nawały pruskiej nap. Bartosz Ostoja	271	Żytomierz	136
Adwokaci złej sprawy	289	Z zagłębia dąbrowskiego	180, 230
Sprawa krożańska w oświetleniu dokumentów nap. R. S.	294, 319, 443, 368	Lublin	279, 467
Stare błędy	313	Suwałki	301
Roszczenia litewskie	337	Dąbrowa górnicza	350
Wykład religii w szkołach ludowych Kongresówki nap. Gałazka	345	Łódź	374
Nowe potrzeby	361	Łomża	443
Lud wiejski w Królestwie kongresowem w obec rządu i jego usiłowań nap. S. K. 363, 388, 412, 435			

	Str.	
Z zaboru pruskiego:		Polska na obczyźnie 141, 165, 187, 258, 524
Poznań (w każdym numerze).		Przegląd prasy (w każdym numerze).
Prusy zachodnie	88, 280, 327, 422, 470	Z obcego świata (w każdym numerze).
Z Galicyi:		Notatki bibliograficzne 23, 119, 190, 263, 288, 408, 552.
Lwów (w każdym numerze).		Listy czytelników 336
Z kresów (w każdym numerze).		Kronika bieżąca (w każdym numerze).
Z wychodźstwa i kolonii (w każdym numerze).		

PRZEGLĄD WSZECHPOLSKI

dwutygodnik polityczny i społeczny.

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

z dodatkiem ekonomicznym p. n.

PRZEWODNIK HANDLOWO-GEOGRAFICZNY,

oraz

z dodatkiem politycznym w języku francuskim p. n.

LA CORRESPONDANCE POLONAISE.

PRZEGLĄD WSZECHPOLSKI

revue de la vie polonaise, politique, sociale et intellectuelle,
paraissant le 1-er et le 15 de chaque mois.

Chaque N-o du PRZEGLĄD WSZECHPOLSKI est accompagné
d'un supplement français s. t.

LA CORRESPONDANCE POLONAISE.

Warunki prenumeraty „PRZEGLĄDU“ wraz z dodatkami :

	rocznie :	półrocznie :
W monarchii austriacko-węgierskiej	12 koron,	6 koron.
> cesarstwie niemieckim	12 marek,	6 marek.
> Francji, krajach unii łacińskiej, Brazylji i Argentynie	15 franków.	7 fr. 50 c.
> Anglii	12 szylingów,	6 szylingów.
> Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej	3 dolary,	1 dol. 50 c.
> królestwie polskiem i cesarstwie rosyjskiem (bez dodatków)	10 rubli,	5 rubli.

Nr. pojedynczy 60 gr. austr. (30 ct.)

Prix de l'abonnement du „Przegląd Wszechpolski“ y compris deux suppléments : „Przewodnik handlowo- geograficzny (suppl. économique“) et LA CORRESPONDANCE POLONAISE :

	par an :	par 6 mois :
Pour la monarchie austro-hongroise	12 couronnes,	6 cour.
> l'empire allemand	12 mark,	6 mk.
> la France, les pays de l'union latine, le Brésil et l'Argentine	15 francs,	7 fr. 50 c.
> l'Angleterre	12 shillings,	6 shill.
> les Etats-Unis de l'Am. d. N.	3 dollars,	1 doll. 50 ct

Rękopisy bez zastrzeżenia z góry nie będą zwracane.

Ceny ogłoszeń.

Jednorazowe umieszczenie na okładce
kosztuje :

Cała strona	30	złr. w. a.
$\frac{1}{2}$ strony	16	» »
$\frac{1}{4}$ »	9	» »
$\frac{1}{8}$ »	5	» »
$\frac{1}{16}$ »	3	» »

Przy zamówieniu całorocznego stałego anonsu
(w 24 numerach) udzielamy 50% rabatu, pół-
rocznego 20%, ćwierćrocznego 10%.

Drobniejsze ogłoszenia na okładce po 25 ct. od wiersza
petitowego trójspaltowego.

Ogłoszenia w tekście „Przewodnika handlowo-
geograficznego“ po 50 ct. od wiersza petit. trójspaltowego.

Redakcyja otwarta codziennie od 4-tej do 5-tej po południu.

Redakcyja i Administracyja :

Lwów, ulica Mochnackiego (Garncarska) 12,
(Lemberg, Austria).

La Redaction et l'Administration :

12, rue Mochnacki à Lwów
(Lemberg—Galicie, Autriche).

Biblioteka

Polskiego Towarzystwa Handlowo-geograficznego.

Tom I. *Stan Parana w Brazylii*, wraz z informacjami dla wychodźców i mapą kolonii polskich w Brazylii, cena 60 ct.

Tom II. Pocztove Gieldy pracy w Wielkiem Księstwie Luksemburskiem. — Cena 50 ct.

Tom III. Pierwsze polskie usiłowania kolonizacyjne w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki nap. Wanda z Dybowskiich Longchamps, cena 50 ct.

Do nabycia w Redakcyi „Przeglądu Wszechpolskiego“.

Na koszt przesyłki pod opaską poleconą należy dodać 13 centów.

Wszyscy, którzy zamyślają jechać **do Ameryki** i liczą na szybką pewną i tanią podróż, otrzymają wiarogodną wiadomość, skoro się pisemnie zwrócą do firmy

Karesch & Stotzky

czesko-polscy spedytorzy okrętowi
w Bremen

Podróż morzem do Ameryki tylko 7 dni.

Wielce Szanownej Publiczności mam zaszczyt donieść, że założyłem w **Hamburgu**

Dom komisowo-agenturowy

dla importu i eksportu.

Sprzedaję komisowo:

zboże, koniczyzny, łubin, soczewicę, len; cukier, spirytus, jaja, oleje, smary, oraz inne płody rolne i wyroby przemysłu krajowego.

Pośredniczę przy nabywaniu:

plodów i wyrobów zagranicznych: wszelkich surowców; maszyn, narzędzi rolniczych, nawozów sztucznych; artykułów spożywczych: kawy, ryżu, herbaty, owoców południowych, konserw, delikatesów, cygar i innych wielu.

Dziesięcioletnia praktyka w pierwszorzędných domach handlowych, rozległa znajomość europejskich i zamorskich stosunków, wielki zasób doświadczenia kupieckiego, dokładne znawstwo przeróżnych artykułów, rzetelność, oraz chęć gorąca podniesienia krajowego handlu i przemysłu: oto podstawy na jakich oparty, służyć pragnę najsumienniejsz Szan. Publiczności.

To też polecając Szanownej Publiczności przedsięwzięcie moje mam nadzieję, że przedewszystkiem życzliwi Rodacy zechcą mnie popierać.

Uprzejmie proszę w szczególności Szanownych Panów Kupców, Obywateli ziemskich, Kółka rolnicze, zarobkowe, przemysłowe, oraz inne sfery społeczeństwa, aby w zupełnem zaufaniu zlecenia swe raczyli oddać mnie powierzać.

Z poważaniem

T. Filipowicz.

SOKAL & LILIEN

ulica Hetmańska

(obok Kawiarni Wiedeńskiej).

Kupno i sprzedaż

wszelkich obligacyi i monet zagranicznych.

Zlecenia z prowincyi wykonujemy odwrotną pocztą.

Polacy w Brazylii

przez Antoniego Hempla,

członka wyprawy naukowej Dra J. Siemiradzkiego do Brazylii i Argentyny

wraz z mapą kolonii polskich w Brazylii.

Do nabycia

w redakcyi „Przeglądu Wszechpolskiego“.

Cena egzemplarza 1 złr.

Na koszta przesyłki z monarchii austr. węgierskiej należy dołożyć 15 ct.

1887. Medal bronz.
Minist. handlu.

1894. Medal bronz.
Minist. handlu.

Dom exportowy własnych nakładów
ważny dla kolonij polskich

WINCENTY KUCZABIŃSKI

Lwów, ulica Kopernika 1. 2.

Najtańszy skład i wydawnictwo

KSIAŻEK DO NABOŻEŃSTWA

w ozdobnych oprawach

jako to w płótno, skórę, aksamit, imitację kości, szyldkretu i t. d., oraz przedmiotów treści religijnej

obrazów świętych i przyborów kościelnych.

Cenniki na żądanie gratis i franco.

Poszukuje się zdolnych zastępców, szczególnie w koloniach polskich.

Rodaków zamieszkałych w którychkolwiek bądź krańcach kuli ziemskiej upraszam o łaskawe podawanie firm importowych, celem zawiązania stosunków.

Wincenty Kuczabiński, Lwów,
(Lemberg, Austria).

POLSKI LUD

illustrowany dwutygodnik
dla ludu i rodzin polskich

wychodzi w Łobzowie, pod Krakowem,
dwa razy w miesiącu.

Cena roczna 2 zł. — zagranicą 4 marek.

Nabyłem w małej ilości resztę egzemplarzy nakładu:

HERBARZ POLSKI

wyd. przez I. N. Bobrowicza.

Dziesięć grubych tomów 8-o z licznymi herbami. —
Dopóki zapas starczy oddaję egzemplarz zamiast
ceny sklepowej 100 marek

za 50 marek = 29 złr. 50 ct. w walucie austr.

10 tomów ozdobnie opraw. o 15 marek więcej.

JÓZEF JOŁOWICZ
księgarnia i antykwarnia w Poznaniu.

Żywiecka fabryka sukna — „Bogucki, Kossuth, Kamocki.“
(pocztą i telegraf: Żywiec.)

Wyrabia wszelkie tkaniny wełniane w zakres sukniennictwa wchodzące, jako to: sukna gładkie dla Duchowieństwa świeckiego i zakonnego, dla szkół, Sokołów, Straży ogniowych, Skarbowości, Wojska itp.;

korty, szewioty, palmerstony itp.
na ubrania cywilne;

tkaniny z wełny czesankowej (kam-garny), wielbłądziej itd.

uznane przez znawców jako wyrobione z dobrej wełny, starannie wykończone i stosunkowo tanie. Na sezon bieżący fabryka przygotowała odpowiedni dobór towaru w modnych barwach i wzorach, który nabywać można z pierwszej ręki po cenach fabrycznych w składach naszych

w Krakowie w składzie fabrycznym na Galicyę Zach. (kierownik p. S. Zysakowski) w Bazarze krajowym na rogu ul. Wiślniej i św. Anny;

we Lwowie w składzie fabr. na Galicyę Wschodnią i Bukowinę w magazynie firmy: B. Mikuliński & L. Krokowski, plac Maryacki (hotel Żorża);

w Stanisławowie w składzie fabrycznym na obwód Stanisławowski (kierownik p. M. Sierakowski) przy ul. Kazimierzowskiej, w domu W. Dankiewicza.

w Nowym Sączu w składzie fabrycznym w domu Wgo Baczyńskiego przy ul. Jagiellońskiej.

Składy te są w stosunkach z najlepszymi krawcami miejscowymi, którzy obowiązali się wykonywać roboty według cenników, wywieszonych w składach.

Upraszamy o popieranie wyrobu krajowego.

Książka adresowa

handlu i przemysłu polskiego
w obrębie niemieckiego państwa
wkrótce opuści prasę.

Cena książki wynosi w subskrypcji złr. 2-50
z przesyłką.

Po wyjściu kosztować będzie książka złr. 3-50.

Zawierać będzie „Książka adresowa“ w dziale I.

spis fabrykantów, kupców i samodzielnych rzemieślników, właścicieli aptek, gorzelni, młynów, tartaków i t. p. poszczególnych miejscowości W. Ks. Poznańskiego, Prus, Szląska jako też osad polskich w niemieckich prowincjach, przyczem podane poczty, urzędy telegraficzne, najbliższe stacje kolejowe, sądy i liczba mieszkańców każdej miejscowości podług ostatniego spisu ludności.

W dziale II.

spis firm wedle gałęzi przemysłu, nadto część prawniczą, t. j. najważniejsze dla kupców i przemysłowców ustępy i przepisy kodeksu handlowego i prawa procederowego, dalej taryfy pocztowe opłat stemplowych i t. p., wykaz lekarzy, adwokatów, inżynierów Polaków, spis towarzystw przemysłowych, kółek rolniczych, kas pożyczkowych, banków ludowych i t. p.

Adres wydawnictwa: Wydawnictwo książki adresowej (J. Jaworski) Berlin S., Brandenburgstr. 81.

Kalendarz ilustrowany na r. 1897, p. t.

„SIEWCA“

(przedtem »G O S P O D A R Z«)

wyszedł nakładem Wydawnictwa groszowego
im. TADEUSZA KOŚCIUSZKI.

Cena 30 ct., na pięknym papierze 40 ct.

Całość obejmuje 200 str. druku prócz ogłoszeń i zawiera nader obfity dział powieściowy, historyczny, ekonomiczny, wskazówki lekarskie prof. Bujwida. piękne utwory poetyckie włościan i znakomitych pisarzy, artykuł o »Sprawie ludowej« i t. d. i t. d.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Najbardziej rozpowszechnione pismo polskie w Galicyi

„KURJER LWOWSKI”

wychodzący we Lwowie
codziennie niewyłączając niedziel i świąt rano o godzinie 8-mej
(rocznie przeszło 360 numerów),

pod redakcją

REWAKOWICZA HENRYKA

z dniem 1. stycznia 1897 rozpoczyna XV rok istnienia i wychodzić nadal będzie
na warunkach dotychczasowych.

„Kurjer Lwowski“ wychodzący także w niedziele i święta, dający rocznie o 60 numerów więcej, niż inne pisma, jest w stosunku do wydanych rocznie 360 numerów i dodatków **najtańszem pismem codziennem**. Na prowincję ekspedjuje się „Kurjer“ pociągami nocnymi, przynosi więc **najświeższe wiadomości**.

W fejetonie drukuje „Kurjer Lwowski“ powieści, nowele, rozprawy: Adolfa Dygasińskiego, M. Gawalewicza, Klemensa Junoszy, Alfreda Konara, J. Łętowskiego, Marrené-Morzowskiej, Elizy Orzeszkowej, Józefy Ostoi, Michała Wołowskiego, J. Żeromskiego
i w. i.

Co tydzień daje „Kurjer Lwowski“ bezpłatny dodatek literacki p. t.

TYDZIEŃ

wychodzący pod redakcją **Bolesława Wystoucha**,

w którym drukuje poezje, powieści, rozprawy literackie i społeczne, recenzje, studia i szkice z dziedziny nauk społecznych, historii, filozofii, przyrodznawstwa, higieny. W „Tygodniu“ oprócz powyższych wymienionych umieszczają prace: Baudouin de Courtenay Janina, Baudouin de Courtenay Romualda, dr. Henryk Biegeleisen, Helena Ceysingerówna, dr. Piotr Chmielowski, Wanda Dalecka, Wojciech Dąbrowski (Jan Zgoda), prof. dr. Benedykt Dybowski, dr. Iwan Franko, Marya Konopnicka, Jan Kasprzewicz, Wład.

Kozłowski, dr. Franc. Krczek, Antoni Lange, dr. Bol. Limanowski, Antonina Morzkowska, Antoni Potocki (Jerzy Grot), dr. Michalina Stefanowska, Szczesna, Wacław Siroszewski (Wacław Sirkko), Bronisław Szwarce, Marja Wystouchowa.

„Tydzień“ jest pismem literackim, drukowanym na papierze satynowanym, a komplet jego roczny stanowi duży tom dogodnego formatu.

Na 7-mej kolumnie „Kurjera Lwowskiego“ (o ile pozwala na to miejsce) drukujemy **przekłady najcenniejszych romansopisarzy zagranicznych.**

Stanowi to rocznie kilka tomów.

Wielka poczytność „Kurjera Lwowskiego“ czyni go **najdopowiedniejszym pismem do wszelkich ogłoszeń**. Poczytność ta w połączeniu ze znakomitą liczbą egzemplarzy, w jakiej „Kurjer Lwowski“ się odbija, zapewnia ogłaszanym się w nim najlepsze rezultaty i czyni w nim owe ogłoszenia, w porównaniu z innymi pismami, **nie tylko najtańszymi, ale samo przez się niezmiernie tanimi.**

WARUNKI PRENUMERATY:

„Kurjer Lwowski“ wraz z tygodniowym dodatkiem literackim „Tydzień“ — kosztuje we Lwowie miesięcznie 1 zł. 20 ct., na prowincji z přes poczt. miesięcznie 1.80 ct., kwartalnie 4.80 ct. Za granicą miesięcznie 2 zł.

Prenumeratorowie nasi mogą nabywać po cenie znacznie niższej:

Warszawski tygodnik

„Echo muzyczne, teatralne i artystyczne“

zniżona prenumerata miesięcznie wynosi 62 ct.
na prowincji 72 ct.

oraz „Tygodnik mód i powieści“

najstarsze polskie, od 38 lat w Warszawie wychodzące, pismo ilustrowane dla kobiet. Zniżona prenumerata „Tygodnika mód i powieści“ z wszystkimi dodatkami wynosi miesięcznie we Lwowie 50 ct., na prowincji 60 ct. Kwartalnie we Lwowie 1.50 ct., na prowincji 1.80 ct.

TRYLOGIĘ SIENKIEWICZA

„Ogniem i mieczem“, „Potop“ i „Pan Wołodyjowski“

razem 6 tomów, w wydaniu Hipolita Wawelberga, otrzymują prenumeratorowie „Kurjera Lwowskiego“ po cenie **2 zł. 50 ct.** (loco Lwów).